

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติในการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนา โครงการหลวงปางคะ ผู้วิจัยแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของการแสดงผลการวิเคราะห์ และความเรียง ซึ่งอธิบายตารางดังกล่าว โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

ตอนที่ 2 ข้อมูลความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการปฏิบัติต่อระบบอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร เกี่ยวกับการปลูกพืชในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม

กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตร ในเขตรับผิดชอบของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางคะ ตำบลสะเมิงเหนือ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอาศัยอยู่ในหมู่บ้านบวกจั่น ขุนสาบ และแม่แพะรวมทั้งหมดจำนวน 71 ครัวเรือน ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

1.1 หมู่บ้านและชนเผ่า

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษามุ่งบ้านขุนสาบซึ่งเป็นชนเผ่ากะเหรี่ยง มีจำนวนทั้งสิ้น 31 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 43.66 หมู่บ้านบวกจั่นเป็นชนเผ่าม้ง มีจำนวน 19 ครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 26.76 และหมู่บ้านแม่แพะเป็นชนเมืองมีจำนวน 21 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 29.58

ตารางที่ 1 แสดงหมู่บ้านและชนเผ่าของเกษตรกร

ชนเผ่า	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั้น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กะเหรี่ยง	31	100.00	-	-	-	-	31	43.66
ม้ง	-	0.00	-	-	19	100.00	19	26.76
คนเมือง	-	0.00	21	-	-	-	21	29.58
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00

1.2 ศาสนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษามากกว่าร้อยละ 76.06 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 23.94

ตาราง 2 แสดงการนับถือศาสนาของเกษตรกร

ศาสนา	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั้น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พุทธ	20	64.56	21	100.00	13	68.42	54	76.06
คริสต์	11	35.48	-	-	6	31.58	17	23.94
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00

1.3 อายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 30 ปี และต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 26.72 รองลงมา เป็นช่วงอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.72 รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 31-35 ปี และ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.31 เท่ากัน และเกษตรกรส่วนน้อยมีอายุอยู่ในช่วง 46 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 16.90 อายุต่ำสุด ของเกษตรกรคือ 20 ปี อายุสูงสุดคือ 59 ปี และมีอายุเฉลี่ย 37.42 ปี

ตารางที่ 3 แสดงอายุของเกษตรกร

อายุ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั่น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30 ปีและต่ำกว่า	6	19.35	5	23.81	8	42.11	19	26.76
31-35 ปี	4	12.90	4	19.05	5	26.38	13	18.31
36-40 ปี	6	19.35	4	19.05	3	15.79	13	18.31
41-45 ปี	6	19.35	5	23.81	3	15.79	14	19.72
46 ปีขึ้นไป	9	29.03	3	14.29	-	-	12	16.90
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	40.22		37.66		32.11		37.42	
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	9.20		8.27		6.89		8.82	
ค่าสูงสุด	59.00		52.00		44.00		59.00	
ค่าต่ำสุด	23.00		25.00		20.00		20.00	

1.4 เพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ทำการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือ ร้อยละ 91.55 และเพศหญิงเป็นส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.45 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด โดยหมู่บ้านขุนสาบเป็นเพศชายร้อยละ 90.32 และหญิงร้อยละ 9.68 หมู่บ้านแม่แพะ เป็นเพศชายร้อยละ 85.71 เป็นหญิงร้อยละ 14.29 ส่วนหมู่บ้าน บวกจั่นเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์เป็นชายทั้งหมด

ตารางที่ 4 แสดงเพศของเกษตรกร

เพศ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั่น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	28	90.32	18	85.71	19	100.00	65	91.55
หญิง	3	9.68	3	14.29	-	-	6	8.45
รวม	31	100	21	100	19	100	71	100

1.5 ระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ทำการศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.44 มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถม 4 คิดเป็นร้อยละ 32.39 และจบประถม 4 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.17

ตาราง 5 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั่น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการ ศึกษา	16	51.61	5	23.81	7	36.84	28	39.44
ต่ำกว่าประถม 4	9	29.03	7	33.33	7	36.84	23	32.39
จบประถม 4 ขึ้นไป	6	19.35	9	42.86	5	26.32	20	28.17
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00

1.6 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านอยู่ในช่วง 30 ปี และต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 29.58 รองลงมา เป็นช่วงระยะเวลาระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.72 รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.31 รองลงมาเป็นช่วงอายุระหว่าง 46 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16.90 ปี และเกษตรกรส่วนน้อยมีระยะเวลาอาศัยในหมู่บ้าน อยู่ในช่วง 36-40 ปี ร้อยละ 15.49 ค่าเฉลี่ยคือ 36.80 ปี สูงสุด 59 ปี ต่ำสุด 15 ปี

ตารางที่ 6 แสดงระยะเวลาที่เกษตรกรอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน

ระยะเวลาที่อาศัย	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจัน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30 ปีและต่ำกว่า	7	22.58	5	23.81	9	47.37	21	29.58
31-35 ปี	4	12.90	4	19.05	6	31.58	14	19.72
36-40 ปี	5	16.13	4	19.05	2	10.53	11	15.49
41-45 ปี	6	19.35	5	23.81	2	10.53	13	18.31
46 ปีขึ้นไป	9	29.03	3	14.29	-	-	12	16.90
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	39.48		37.67		31.47		36.80	
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	10.26		8.27		6.27		9.26	
ค่าสูงสุด	59.00		52.00		43.00		59.00	
ค่าต่ำสุด	15.00		25.00		20.00		15.00	

1.7 รายได้จากการเกษตรของครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ศึกษาส่วนใหญ่มีรายได้รวมทั้งหมดต่อครัวเรือนต่อปี อยู่ในช่วง 10,000-29,999 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 57.75 ของเกษตรกรที่ศึกษา รองลงมามีรายได้ในช่วง 1-9,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.99 และร้อยละ 8.45 มีรายได้ 30,000 บาทขึ้นไป และเกษตรกรตัวอย่างร้อยละ 2.82 ไม่มีรายได้เหลือจากการเกษตร ครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้ต่ำคือ ไม่มีรายได้ สูงสุด 120,000 บาทต่อปี รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรคิดเป็น 15,612.67 บาทต่อปี

ตารางที่ 7 แสดงรายได้สุทธิจากการเกษตรของครัวเรือน

รายได้สุทธิ จากการเกษตร	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร ตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ไม่มี	2	6.45	-	-	-	-	2	2.82
1-9,999 บาท	17	54.84	3	14.29	2	10.53	22	30.99
10,000-29,999 บาท	12	38.71	16	76.19	13	68.42	41	57.75
30,000 บาท ขึ้นไป	-	-	2	9.52	4	21.05	6	8.45
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	8,177.419		17,380.952		25,263.158		15,612.67	
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	7256.66		8587.64		27040.80		16798.43	
ค่าสูงสุด	25,000.00		40,000.00		120,000.00		120,000	
ค่าต่ำสุด	ไม่มีรายได้		6,000.00		7,000.00		ไม่มีรายได้	

1.8 รายได้สุทธินอกภาคการเกษตรของครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีรายได้นอกภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 47.89 มีรายได้นอกภาคเกษตร ในช่วง 1-9,999 บาทต่อปี ร้อยละ 46.48 ของครัวเรือนทั้งหมด ส่วนเกษตรกรที่มีรายได้ในช่วง 10,000-29,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.23 และส่วนน้อยมีรายได้ต่อปี 30,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.41 ครัวเรือนเกษตรกรมีรายได้ต่ำสุด คือ ไม่มีรายได้ สูงสุด 50,000 บาทต่อปี รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรคิดเป็น 3,149.29 บาทต่อปี

ตารางที่ 8 แสดงรายได้นอกภาคการเกษตร

รายได้สุทธิจาก การเกษตร	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกรัจฉิน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	10	32.26	13	61.90	11	57.89	34	47.89
1-9,999 บาท	20	64.52	7	33.33	6	31.58	33	46.48
10,000-29,999 บาท	1	3.23	1	4.76	1	5.26	3	4.23
30,000 บาท ขึ้นไป	-	-	-	-	1	5.26	1	1.41
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	2,709.67		2,142.85		4,978.9474		3,149.29	
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	2383.18		3637.11		11899.93		6627.62	
ค่าสูงสุด	10,000.00		15,000.00		50,000.00		50,000.00	
ค่าต่ำสุด	ไม่มีรายได้		ไม่มีรายได้		ไม่มีรายได้		ไม่มีรายได้	

ต้นฉบับไม่มีหน้านี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1.10 จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าจำนวนแรงงานในภาคการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวน 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 รองลงมา มีจำนวนแรงงาน 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 36.62 และส่วนน้อยมีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 5 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.08 จำนวนแรงงานภาคการเกษตรของครัวเรือนต่ำสุด 2 คน สูงสุด 9 คน จำนวนแรงงานภาคการเกษตรของครัวเรือนโดยเฉลี่ยคือ 3.25

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนแรงงานในภาคการเกษตร

จำนวนแรงงาน ด้านการเกษตร	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจัน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-2 คน	18	58.06	5	23.81	3	15.79	26	36.62
3-4 คน	11	35.48	14	66.67	10	52.63	35	49.30
5 คนขึ้นไป	2	6.45	2	9.52	6	31.58	10	14.08
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	2.65		3.24		4.16		3.25	
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	1.02		0.94		1.83		1.39	
ค่าสูงสุด	6.00		5.00		9.00		9.00	
ค่าต่ำสุด	2.00		2.00		2.00		2.00	

1.11 ระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตรของเกษตรกรตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาล้วนส่วนใหญ่มีระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตรอยู่ในช่วง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.07 รองลงมาเกษตรกรมีประสบการณ์เป็นระยะเวลาอยู่ในช่วง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.17 รองลงมาเกษตรกรมีประสบการณ์เป็นระยะเวลาอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็น ร้อยละ 18.31 และเกษตรกรส่วนน้อยมีประสบการณ์ทางการเกษตร ไม่เกิน 10 ปีและ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.63 และ 2.82 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยคือ 24.42 ปี สูงสุด 50 ปี ต่ำสุด 8 ปี

ตารางที่ 11 แสดงประสบการณ์ด้านการเกษตรของเกษตรกร

ประสบการณ์ทางการเกษตร	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจั้น		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ไม่เกิน 10 ปี	-	-	1	4.76	3	15.79	4	5.63
11-20 ปี	11	35.48	9	42.86	12	63.16	32	45.07
21-30 ปี	8	25.81	8	38.10	4	21.05	20	28.17
31-40 ปี	10	32.26	3	14.29	-	-	13	18.31
41 ปีขึ้นไป	2	6.45	-	-	-	-	2	2.82
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	28.48		24.14		17.58		24.42	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	9.89		8.75		5.51		9.65	
ค่าสูงสุด	50.00		40.00		30.00		50.00	
ค่าต่ำสุด	15.00		8.00		10.00		8.00	

1.12 ขนาดพื้นที่สำหรับทำการเกษตร

จากการวิเคราะห์ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 50.57 มีพื้นที่สำหรับทำการเกษตรของครัวเรือนอยู่ในช่วง 0-5 ไร่ รองลงมาร้อยละ 29.58 มีพื้นที่ 6-10 ไร่ และส่วนน้อยมีพื้นที่ทำการเกษตรในครัวเรือน มากกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.42 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยครอบครัวของเกษตรกรที่มีจำนวน พื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุดคือ 1 ไร่ สูงสุดคือ 40 ไร่ โดยเฉลี่ยคือ 7.41 ไร่

ตารางที่ 12 แสดงขนาดพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาว		แม่แพะ		บวกจัน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-5 ไร่	23	74.19	13	61.90	-	-	36	50.57
6-10 ไร่	6	19.35	6	28.57	9	47.37	21	29.58
มากกว่า 10 ไร่	2	6.45	2	9.52	10	52.63	14	19.42
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	4.35		5.14		13.94		7.41	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.28		2.31		8.80		6.73	
ค่าสูงสุด	14.00		12.00		40.00		40.00	
ค่าต่ำสุด	1.00		2.00		6.00		1.00	

1.13 การรับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรของเกษตรกร

1.13.1 การรับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากโทรทัศน์

จากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาล้วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 52.11 ไม่ได้รับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากโทรทัศน์ รองลงมา ร้อยละ 47.89 ได้รับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากโทรทัศน์ 1-3 วันต่อสัปดาห์

1.13.2 การรับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากวิทยุ

จากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาร้อยละ 61.97 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 32.39 ได้รับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากวิทยุ 1-3 วันต่อสัปดาห์ และส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 5.63 ได้รับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากวิทยุ 4-7 วันต่อสัปดาห์

1.13.3 การรับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากเอกสารหรือแผ่นพับต่างๆ

จากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาร้อยละ 92.96 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 7.04 ได้รับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากเอกสารหรือแผ่นพับ 1-3 วันต่อสัปดาห์

1.13.4 การรับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดิน

จากการวิเคราะห์พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาร้อยละ 84.51 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 15.49 ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 1-3 วันต่อสัปดาห์

1.13.5 การรับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากการฝึกอบรมหรือประชุมเกษตรกร

จากการวิเคราะห์พบว่าตลอดทั้งสัปดาห์เกษตรกรที่ทำการศึกษาร้อยละ 16.90 ได้รับข่าวสารความรู้ด้านการเกษตรจากการฝึกอบรมหรือประชุมเกษตรกร 1-3 วันต่อสัปดาห์

ตาราง 13 แสดงการรับรู้ข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรตัวอย่างหมู่บ้านขุนสาบ

ความถี่	สื่อที่ได้รับ									
	โทรทัศน์		วิทยุ		เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ/ พัฒนาที่ดิน		เอกสาร แผ่นพับ		การฝึกอบรมหรือ ประชุมเกษตรกร	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	18	58.06	25	80.65	31	100.00	31	100.00	26	83.87
1-3วัน/ สัปดาห์	13	41.94	6	19.35	-	-	-	-	5	16.13
4-7วัน/ สัปดาห์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	31	100.00	31	100.00	31	100.00	31	100.00	31	100.00

ตารางที่ 14 แสดงการรับรู้ข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรตัวอย่างหมู่บ้านแม่แพะ

ความถี่	สื่อที่ได้รับ									
	โทรทัศน์		วิทยุ		เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ/ พัฒนาที่ดิน.		เอกสาร แผ่นพับ		การเข้าฝึกอบรม หรือประชุม เกษตรกร	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	10	47.62	10	47.62	10	47.62	18	85.71	17	80.95
1-3วัน/ สัปดาห์	11	52.38	7	33.33	8	38.10	3	14.29	4	19.05
4-7วัน/ สัปดาห์	-	-	4	19.05	3	14.29	-	-	-	-
รวม	21	100.00	21	100.00	21	100.00	21	100.00	21	100.00

ตารางที่ 15 แสดงการรับรู้ข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรตัวอย่างหมู่บ้านบวักจัน

ความถี่	สื่อที่ได้รับ									
	โทรทัศน์		วิทยุ		เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ/ พัฒนาที่ดิน.		เอกสาร แผ่นพับ		การฝึกอบรมหรือ ประชุมเกษตรกร	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	9	47.37	9	47.37	19	100.00	17	89.47	16	84.21
1-3วัน/ สัปดาห์	8	42.11	9	47.37	-	-	2	10.53	3	15.79
4-7วัน/ สัปดาห์	2	10.53	1	5.26	-	-	0	0.00	-	-
รวม	19	100.00	19	100.00	19	100.00	19	100.00	19	100.00

ตารางที่ 16 แสดงการรับรู้ข่าวสารการเกษตรของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด

ความถี่	สื่อที่ได้รับ									
	โทรทัศน์		วิทยุ		เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ/ พัฒนาที่ดิน		เอกสาร แผ่นพับ		การฝึกอบรมหรือ ประชุมเกษตรกร	
	จำนวน น(คน)	ร้อยละ	จำนวน น(คน)	ร้อยละ	จำนวน น(คน)	ร้อยละ	จำนวน น(คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	37	52.11	44	61.97	60	84.51	66	92.96	59	83.10
1-3วัน/ สัปดาห์	34	47.89	23	32.39	11	15.49	5	7.04	12	16.90
4-7วัน/ สัปดาห์	-	-	4	5.63	-	-	-	-	-	-
รวม	71	100.00	71	100.00	71	100.00	71	100.00	71	100.00

1.14 การพบปะ/การได้รับความช่วยเหลือ/ฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรที่ทำการศึกษาร้อยละ 23.94 ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯหรือจากกรมพัฒนาที่ดินด้านการเกษตรในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา เกษตรกรร้อยละ 15.49 ได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯหรือจากกรมพัฒนาที่ดินด้านการเกษตรในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา และเกษตรกรร้อยละ 36.62 เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ตารางที่ 17 แสดงร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างตามการติดต่อ/ได้รับความช่วยเหลือ/ฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การติดต่อ/ได้รับความช่วยเหลือ/ฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ	หมู่บ้าน						ร้อยละของ	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั่น		เกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดินด้านการเกษตรในรอบ 1 ปี	1	3.23	12	57.14	4	21.05	17	23.94
- การได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดินด้านการเกษตรในรอบ 1 ปี	-	-	10	47.62	1	5.26	11	15.49
- เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ	7	22.58	15	71.43	4	21.05	26	36.62

1.15 ความสามารถในการใช้ภาษาไทยของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้ คิดเป็นร้อยละ 57.75 และรองลงมาสามารถ ฟังพูดอ่านเขียนภาษาไทยได้ คิดเป็นร้อยละ 42.25 ของเกษตรกร ตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 18 แสดงความสามารถในการใช้ภาษาไทย

ความสามารถในการ ใช้ภาษาไทย	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจัน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ฟังและพูดได้	24	77.42	4	19.05	13	68.42	41	57.75
ฟังพูดอ่านเขียนได้	7	22.58	17	80.95	6	31.58	30	42.25
รวม	31	100	21	100	19	100	71	100

1.16 การเป็นสมาชิกของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางตะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกของศูนย์ฯ คิดเป็นร้อยละ 74.65 และที่เป็นสมาชิกของศูนย์ฯ คิดเป็นร้อยละ 25.35 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 19 แสดงการเป็นสมาชิกของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางตะ

สถานะภาพ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจัน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นสมาชิก	2	6.45	14	66.67	2	10.53	18	25.35
ไม่เป็นสมาชิก	29	93.55	7	33.33	17	89.47	53	74.65
รวม	31	100	21	100	19	100	71	100

1.17 ตำแหน่งผู้นำทางสังคม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรของเกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีตำแหน่งผู้นำทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 71.83 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา มีตำแหน่งเป็นกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 11.27 มีผู้เป็นหมอดินอาสา ร้อยละ 4.23 ของเกษตรกรทั้งหมด และตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ กรรมการกองทุนเงินล้าน, ครู, อาสาสมัครหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 12.68

ตารางที่ 20 แสดงตำแหน่งผู้นำทางสังคม

ตำแหน่งผู้นำทางสังคม	ความลาดเทของพื้นที่						รวม	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวบกั้น			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มี	26	83.87	13	61.90	12	63.16	51	71.83
กรรมการหมู่บ้าน	3	9.68	2	9.52	3	15.79	8	11.27
หมอดินอาสา	-	-	2	9.52	1	5.26	3	4.23
อื่นๆ	2	6.45	4	19.05	3	15.79	9	12.68
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100	71	100.00

1.18 ลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าลักษณะดินในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นดินร่วน คิดเป็นร้อยละ 60.56 ลักษณะดินในพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรร้อยละ 36.62 เป็นดินร่วนปนทราย และร้อยละ 2.82 ของพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรเป็นดินเหนียว

ตารางที่ 21 แสดงลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร

ลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูก	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาว		แม่แพะ		บวกจัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เหนียว	-	-	-	-	2	10.53	2	2.82
ร่วน	17	54.84	9	42.86	17	89.47	43	60.56
ร่วนปนทราย	14	45.16	12	57.14	-	-	26	36.62
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00

1.19 ชนิดพืชที่เกษตรกรปลูก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าชนิดพืชส่วนใหญ่ที่เกษตรกรนิยมปลูกมีดังนี้คือ ผักกาดขาว กระหล่ำปลี ข้าวไร่ ถั่วแขก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวนา ดอกดาวเรือง สลัด หอมแดง ปวยเล้ง แครอท ถั่วเป็น ร้อยละ 38.03, 33.80, 30.99, 28.17, 22.54, 12.68, 12.68, 11.27, 11.27, 9.86, , 8.50 ตามลำดับ และร้อยละ 28.17 ของเกษตรกรตัวอย่าง ปลูกพืชชนิดอื่นๆ ได้แก่ หัวไชเท้า, ผักกาดหางหงษ์, มะเขือเครือ, ลีนจี่, เยอบีร่า, ดอกกุ้ยช่าย, แดงกวา, มะเขือเทศ

ตารางที่ 22 แสดงชนิดพืชที่เกษตรกรปลูก

ชนิดพืชที่ปลูก	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจั้น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กระท้ำปติ	-	-	10	47.62	14	73.68	24	33.80
หอมแดง	-	-	-	0.00	8	42.11	8	11.27
ผักกาดหอมห่อ	-	-	-	0.00	8	42.11	8	11.27
ปวยเล้ง	-	-	4	19.05	3	15.79	7	9.86
แครอท	-	-	-	-	6	31.58	6	8.45
ผักกาดขาว	-	-	16	76.19	11	57.89	27	38.03
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	9	29.03	7	33.33	-	-	16	22.54
ข้าวนา	9	29.03	-	-	-	-	9	12.68
ข้าวไร่	22	70.97	-	-	-	-	22	30.99
ถั่วแขก	5	16.13	15	71.43	-	-	20	28.17
ดอกดาวเรือง	9	29.55	-	-	-	-	9	12.68
อื่นๆ	7	22.58	8	38.10	5	26.32	20	28.17

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

1.20 จำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปี

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าใน 1 ปี เกษตรกรทำการปลูกพืช ส่วนใหญ่แล้ว 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.25 รองลงมา ปลูก 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.58 และปลูกพืชเพียง 1 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 28.18 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปี

จำนวนครั้ง	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนตาบ		แม่แพะ		บวักจัน		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ครั้ง	20	64.52	-	-	-	-	20	28.17
2 ครั้ง	9	29.03	7	33.33	5	26.32	21	29.58
3 ครั้ง	2	6.45	14	66.67	14	73.68	30	42.25
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	1.42		2.67		2.00		1.94	
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	0.62		0.48		0.75		1.00	
ค่าสูงสุด	3		3		3		3	
ค่าต่ำสุด	1		2		2		1	

1.21 ความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่ มีความลาดเทของพื้นที่ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.34 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด รองลงมา มีพื้นที่ราบถึงลาดชันเล็กน้อย ร้อยละ 26.76 และร้อยละ 16.90 ของเกษตรกรทั้งหมดที่มีความลาดเทมากในพื้นที่ทำการเกษตร

ตารางที่ 24 แสดงความลาดเทของพื้นที่

ความลาดเทของพื้นที่	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
มาก (31%ขึ้นไป)	-	-	-	-	12	63.16	12	16.90
ปานกลาง(16-30%)	17	54.84	17	81.95	6	31.58	40	56.34
เล็กน้อย (0-15%)	14	45.16	4	19.05	1	5.26	19	26.76
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00

1.22 การใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำของเกษตรกรตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าร้อยละ 84.51 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดใช้น้ำจากแหล่งน้ำความธรรมชาติ เกษตรกรร้อยละ 39.44 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด ใช้น้ำจากบ่อน้ำหรือระบบชลประทานที่หน่วยงานรัฐบาลสร้างให้ ซึ่งเท่ากับการใช้น้ำจากบ่อน้ำที่สร้างขึ้นในไร่นา ร้อยละ39.44

ตารางที่ 25 แสดงการใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำของเกษตรกรตัวอย่าง

พื้นที่แหล่งน้ำ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
- น้ำจากระบบชลประทานหรือบ่อน้ำที่หน่วยงานรัฐบาล	12	38.71	16	76.19	-	-	28	39.44
- บ่อน้ำในไร่นาที่สร้างขึ้นเอง	17	54.84	9	42.86	2	10.53	28	39.44
- แหล่งน้ำธรรมชาติ	31	100.00	21	100.00	8	42.11	60	84.51

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจระบบอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

จากการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ มีคำถามทั้งหมด 10 ข้อ คำถามเป็นปลายปิดมี 2 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 2 คะแนน ตอบผิดได้ 1 คะแนน นำคะแนนที่ได้มาปรับเป็นระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆ ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรมีระดับความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 1.83 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

1. ควรไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับขวางความลาดเทของพื้นที่ เพื่อลดการสูญเสียดินจากการไหลบ่าของน้ำ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.00
2. การปลูกหญ้าแฝกเป็นการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.00
3. เศษพืชต่างๆ ถ้าเหลือ ควรเผาทิ้งเพราะ ไม่มีประโยชน์อะไร เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับ สูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.71
4. การปลูกหญ้าคลุมดินจะทำให้ดินมีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.73
5. การใช้ปุ๋ยเคมีในพื้นที่เพาะปลูกเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ดินเสื่อมโทรม เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.75
6. การปลูกพืชหมุนเวียนจะช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.84
7. การทำขั้นบันไดในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะช่วยลดการไหลบ่าของน้ำ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.00
8. การใส่ปุ๋ยหมัก จะเป็นการทำลายสภาพดิน ให้เสื่อมโทรมเร็วขึ้น เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.85
9. เราสามารถเลือกปลูกพืชได้ตามความต้องการ ไม่มีผลเสียกับดินที่ปลูก เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.63
10. เราไม่จำเป็นต้องทำการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพราะดินและน้ำไม่มีการเสื่อมโทรม เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.77

ตารางที่ 26 แสดงความรู้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

ข้อความ	ขุนสาบ	แม่แพะ	บวกจั่น	ร้อยละ เกษตรกรตัว อย่างทั้งหมด
	ผู้ตอบถูก (คน)	ผู้ตอบถูก (คน)	ผู้ตอบถูก (คน)	ผู้ตอบถูก (คน)
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
- ควรไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ ขวางความลาดเทของพื้นที่ เพื่อลดการสูญ เสียดินจากการไหลบ่าของน้ำ	31 (100.00)	21 (100.00)	19 (100.00)	71 (100.00)
- การปลูกหญ้าแฝกเป็นการป้องกันการชะ ล้างพังทลายของดิน	31 (100.00)	21 (100.00)	19 (100.00)	71 (100.00)
- เศษพืชต่างๆถ้าเหลือ ควรเผาทิ้งเพราะไม่มี ประโยชน์อะไร	21 (67.74)	17 (80.95)	13 (68.42)	51 (71.83)
- การปลูกหญ้าคลุมดินจะทำให้ดินมีความ ชุ่มชื้นอยู่เสมอ	19 (61.29)	17 (80.95)	16 (84.21)	52 (73.24)
- การใช้ปุ๋ยเคมีในพื้นที่เพาะปลูกเป็นสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้ดินเสื่อมโทรม	20 (64.52)	18 (85.71)	15 (78.95)	53 (74.65)
- การปลูกพืชหมุนเวียนจะช่วยเพิ่มความ อุดมสมบูรณ์ของดิน	27 (87.10)	21 (100.00)	12 (63.16)	60 (88.73)
- การทำขั้นบันไดในพื้นที่ที่มีความลาดชันจะ ช่วยลดการไหลบ่าของน้ำ	31 (100.00)	21 (100.00)	19 (100.00)	71 (100.00)
- การใส่ปุ๋ยหมัก จะเป็นการทำลายสภาพดิน ให้เสื่อมโทรมเร็วขึ้น	26 (83.87)	19 (90.48)	16 (84.21)	61 (85.92)
- เราสามารถเลือกปลูกพืชได้ตามความ ต้องการ ไม่มีผลเสียกับดินที่ปลูก	15 (48.39)	15 (71.43)	15 (78.95)	45 (63.38)
- เราไม่จำเป็นต้องทำการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพราะดินและน้ำไม่มีการเสื่อมโทรม	20 (64.52)	19 (90.48)	16 (84.21)	55 (77.46)

เกณฑ์การเปรียบเทียบ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย

1.51-2.00 คะแนน

1.00 – 1.50 คะแนน

ระดับความรู้ความเข้าใจ

หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจมาก

หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจน้อย

สรุปความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ทำการศึกษา ร้อยละ 12.68 ตอบถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในทุกข้อความ และเกษตรกรที่ตอบคำถามถูกต้องน้อยที่สุดคือตอบถูก 6 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 5.63 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด ส่วนเกษตรกรที่ตอบคำถามถูก 7, 8, และ 9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 14.08, 39.44 และ 28.17 ตามลำดับ สามารถสรุประดับความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้ดังนี้ เกษตรกรมีระดับความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยที่ตอบถูก 8.28 คะแนน

ตารางที่ 27 สรุปความรู้ความเข้าใจด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ความรู้ความเข้าใจ	หมู่บ้าน						ร้อยละของ	
	ขุนสาว		แม่แพะ		บวักจัน		เกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อย (1-8 ข้อ)	25	80.65	8	38.10	9	47.37	42	59.15
ระดับมาก (9-10 ข้อ)	6	19.35	13	61.90	10	52.63	29	40.85
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	7.77		8.95		8.37		8.28	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.96		0.86		0.96		1.04	

เกณฑ์การเปรียบเทียบ

ช่วงคะแนนที่ตอบถูก

8 – 10 คะแนน

1 – 7 คะแนน

ระดับความรู้ความเข้าใจ

หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจสูง

หมายถึงมีความรู้ความเข้าใจต่ำ

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการปฏิบัติต่อระบบอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

จากการศึกษาระดับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร มีคำถามทั้งหมด 13 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นปลายปิดมี 2 ตัวเลือก ตอบว่าปฏิบัติได้ 2 คะแนน ตอบว่าไม่ปฏิบัติได้ 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาปรับเป็นระดับการปฏิบัติในเรื่องนั้นๆ ของเกษตรกรตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรมีระดับการปฏิบัติการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เพาะปลูกอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.42 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

1. การทำคันดินรอบแปลงปลูก เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.77
2. การทำขั้นบันไดดินในแปลงปลูก เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.74
3. การทำร่องระบายน้ำในแปลงปลูก เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.74
4. ไม่ทำการปลูกพืชในลักษณะขึ้นลงตามแนวลาดชัน เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.87
5. มีการทำแถบหญ้าแฝกในแปลง เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.26
6. การปลูกพืชหมุนเวียน เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.39
7. การพักพื้นที่ปลูกบางปี เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.00
8. การใช้ปุ๋ยหมักในแปลง เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.19
9. การใช้ปุ๋ยคอกในแปลง เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.87
10. การปลูกพืชคลุมดิน เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.24
11. การปลูกพืชสลับเป็นแถบ เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.19
12. การไถพรวนก่อนปลูก เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.00
13. การใช้แถบ/เศษเหลือของพืชในแปลง เกษตรกรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ย 1.28

เลขหมู่.....
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย เชียงใหม่

อ/พ
631.45
ก ๖๖๖ ๖

ตาราง 28 ระดับการปฏิบัติต่อระบบอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

ข้อความ	จำนวนผู้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย (X)	S.D.	แปลความ
1. การทำคันดินรอบแปลงปลูก	55	1.77	0.42	ปฏิบัติมาก
2. ก่อสร้างระบบอนุรักษ์แบบต่างๆตามความเหมาะสมในแปลงปลูก	53	1.74	0.43	ปฏิบัติมาก
3. การทำร่องระบายน้ำในแปลงปลูก	53	1.74	0.43	ปฏิบัติมาก
4. ไม่ทำการปลูกพืชในลักษณะขึ้นลงตามแนวลาดชัน	62	1.87	0.33	ปฏิบัติมาก
5. มีการทำแถบหญ้าแฝกในแปลง	19	1.26	0.44	ปฏิบัติน้อย
6. การปลูกพืชหมุนเวียน	28	1.39	0.49	ปฏิบัติน้อย
7. การพักพื้นที่ปลูกบางปี	0	1.00	0.00	ปฏิบัติน้อย
8. การใช้ปุ๋ยหมักในแปลง	14	1.19	0.40	ปฏิบัติน้อย
9. การใช้ปุ๋ยคอกในแปลง	62	1.87	0.30	ปฏิบัติมาก
10. การปลูกพืชคลุมดิน	17	1.24	0.42	ปฏิบัติน้อย
11. การปลูกพืชสลับเป็นแถบ	14	1.19	0.40	ปฏิบัติน้อย
12. การไถพรวนก่อนปลูก	71	2.00	0.00	ปฏิบัติมาก
13. การใช้แถบ/เศษเหลือของพืชในแปลง	20	1.28	0.45	ปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด		1.42	2.85	ปฏิบัติน้อย

เกณฑ์การเปรียบเทียบ

ช่วงคะแนนเฉลี่ย

1.51-2.00 คะแนน

1.00-1.50 คะแนน

ระดับการปฏิบัติ

หมายถึงมีการปฏิบัติมาก

หมายถึงมีการปฏิบัติน้อย

3.1 การปฏิบัติในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ทำกินของเกษตรกรตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้ทำคันดินรอบแปลงปลูก คิดเป็นร้อยละ 77.46 เกษตรกรร้อยละ 74.65 ทำขั้นบันไดดินในแปลงปลูก และทำร่องระบายน้ำในแปลงปลูก ส่วนการทำแถบหญ้าแฝกในแปลง มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 26.76 ของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมดที่ปฏิบัติ เกษตรกรทุกราย ทำการไถพรวนก่อนปลูก เกษตรกรร้อยละ 87.32 มีการใช้ปุ๋ยคอกในแปลง ร้อยละ 42.25 มีการปลูกพืชหมุนเวียน ร้อยละ 28.17 มีการใช้แกลบหรือเศษเหลือของพืชในแปลง ร้อยละ 22.54 มีการปลูกพืชคลุมดิน ร้อยละ 19.72 มีการใช้ปุ๋ยหมักในแปลง ร้อยละ 18.31 การปลูกพืชสลับเป็นแถบ และไม่มีเกษตรกรรายใดที่ทำการปักพื้นที่ปลูกบางปี

ตารางที่ 29 แสดงการปฏิบัติในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ทำกินของเกษตรกรตัวอย่าง

การปฏิบัติ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจัน		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
- มีการทำคันดินรอบแปลงปลูก	26	83.87	21	100.00	8	42.11	55	77.46
- มีการทำขั้นบันไดดินในแปลงปลูก	20	64.52	21	100.00	12	63.16	53	74.65
- มีการทำร่องระบายน้ำในแปลงปลูก	20	64.52	21	100.00	12	63.16	53	74.65
- ไม่ทำการปลูกพืชในลักษณะขั้นลงตามแนวลาดชัน	26	83.87	21	100.00	15	78.95	62	87.32
- มีการทำแถบหญ้าแฝกในแปลง	3	9.68	14	66.67	2	10.53	19	26.76

การปฏิบัติ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกร	
	ขุนสาว		แม่แพะ		บวกจั่น		ตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- มีการปลูกพืชหมุนเวียน	5	16.13	20	95.24	3	15.79	28	39.44
- มีการพักพื้นที่ปลูกบางปี	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
- มีการใช้ปุ๋ยหมักในแปลง	0	0.00	14	66.67	0	0.00	14	19.72
- มีการใช้ปุ๋ยคอกในแปลง	22	70.97	21	100.00	19	100.00	62	87.32
- มีการปลูกพืชคลุมดิน	4	12.90	13	61.90	0	0.00	17	23.94
- มีการปลูกพืชสลับเป็นแถบ	0	0.00	12	57.14	2	10.53	14	19.72
- ทำการไถพรวนก่อนปลูก	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
- มีการใช้เมล็ด/เศษเหลือของพืชในแปลง	5	16.13	15	71.43	0	0.00	20	28.17

3.2 สรุปการปฏิบัติการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เกษตรกรที่ทำการศึกษานี้ ไม่มีเกษตรกรรายใดที่สามารถปฏิบัติการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เพาะปลูกได้ครบทุกข้อ มีเกษตรกรร้อยละ 4.23 ที่ปฏิบัติการอนุรักษ์ดินและน้ำได้สูงสุด คือปฏิบัติได้ 12 ข้อ ส่วนเกษตรกรที่สามารถปฏิบัติการอนุรักษ์ดินและน้ำได้ต่ำสุดคือปฏิบัติได้ 2 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 4.23 ของเกษตรกรตัวอย่าง และเกษตรกรที่สามารถปฏิบัติได้ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 และ 11 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 8.45, 12.68, 18.31, 14.08, 9.86, 2.82, 9.86, 2.82 และ 12.68 ตามลำดับ สามารถสรุประดับการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้ดังนี้ เกษตรกรมีระดับระดับการปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในระดับน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยในการปฏิบัติ 6.58 ข้อ

ตารางที่ 30 สรุปการปฏิบัติการอนุรักษ์ดินและน้ำของเกษตรกร

การปฏิบัติด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ	หมู่บ้าน						ร้อยละของเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวกจั่น			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับน้อย (1-6 คะแนน)	24	77.42	1	4.76	16	84.21	41	57.75
ระดับมาก (7-13 คะแนน)	7	22.58	20	95.24	3	15.79	30	42.25
รวม	31	100.00	21	100.00	19	100.00	71	100.00
ค่าเฉลี่ย	5.16		10.19		4.84		6.58	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.73		1.50		1.54		2.85	

เกณฑ์การเปรียบเทียบ

ช่วงคะแนนที่ปฏิบัติ

7-13 คะแนน

1-6 คะแนน

หมายถึง

หมายถึง

ระดับการปฏิบัติ

มีการปฏิบัติต่อระบบอนุรักษ์ดินและน้ำมาก

มีการปฏิบัติต่อระบบอนุรักษ์ดินและน้ำน้อย

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ ชนเผ่า, ศาสนา, หมู่บ้าน, อายุ, ระยะเวลาที่อาศัยอยู่, รายได้ทางการเกษตร, รายได้นอกภาคเกษตร, จำนวนแรงงานด้านการเกษตร, ประสบการณ์ในการทำการเกษตร, ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร, การรับรู้ข่าวสาร, การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมูลนิธิโครงการหลวง และเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดิน, การได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมูลนิธิโครงการหลวง และเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดิน, ความสามารถในการใช้ภาษาไทย, ตำแหน่งผู้นำทางการเกษตร, ลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูก, ชนิดพืชที่ปลูก, จำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชในรอบปี, พื้นที่แหล่งน้ำ, ความลาดเทของพื้นที่ และความรู้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เพาะปลูก

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างชนเผ่ากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนเผ่ากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001สรุปได้ว่า ชนเผ่ามีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างชนเผ่ากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ
ในพื้นที่พะเยาปลูก

ชนเผ่า	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
กระเหรี่ยง	25 (35.21)	6 (8.45)	31 (43.66)
คนเมือง	1 (1.41)	20 (28.17)	21 (29.58)
ม้ง	15 (21.13)	4 (5.63)	19 (26.76)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 34.32$$

$$df = 2$$

$$\chi^2 (2,0.05) = 5.99$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.001

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่พะเยาปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่พะเยาปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์ในทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่พะเยาปลูก

ตารางที่ 32 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ
ในพื้นที่เพาะปลูก

เพศ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ชาย	38 (53.52)	27 (8.03)	65 (91.55)
หญิง	3 (4.23)	23 (32.39)	6 (8.45)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.16$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ
ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

อายุ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-35 ปี	19 (26.76)	13 (18.31)	32 (45.07)
36 ปีขึ้นไป	22	17	39
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.06$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1, 0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 34 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ระดับการศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ได้รับการศึกษา	20 (28.17)	8 (11.27)	28 (39.44)
ต่ำกว่าประถม 4	13 (18.31)	10 (14.08)	23 (32.39)
จบประถม 4 ขึ้นไป	8 (11.27)	12 (16.90)	20 (28.17)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 4.74$$

$$df = 2$$

$$\chi^2 (2,0.05) = 5.99$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ศาสนาไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ศาสนา	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
คริสต์	13 (18.31)	4 (5.63)	17 (23.94)
พุทธ	28 (39.44)	26 (36.62)	54 (76.06)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 3.21$$

$$\chi^2_{(1,0.05)} = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
2-4 คน	16 (22.54)	11 (15.49)	27 (38.03)
5 คน ขึ้นไป	24 (33.80)	18 (25.35)	42 (59.15)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.03$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในการทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในการทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่าจำนวนแรงงานในการทำการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแรงงานในการทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

จำนวนแรงงานในการทำการเกษตร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
1-3 คน	26 (36.62)	19 (26.76)	45 (63.38)
4 คนขึ้นไป	15 (21.13)	11 (15.49)	26 (36.62)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.00$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ขนาดพื้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-5 ไร่	22 (30.99)	14 (19.72)	36 (50.70)
6 ไร่ขึ้นไป	19 (26.76)	16 (22.54)	35 (49.30)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.34$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สรุปได้ว่า รายได้จากการทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

รายได้สุทธิจาก การทำการเกษตร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-15,000 บาท	30 (42.25)	12 (16.90)	42 (59.15)
30,000 บาทขึ้นไป	11 (15.49)	18 (25.35)	29 (40.85)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 7.89$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า รายได้นอกภาคการเกษตร ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 40 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้นอกภาคการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

รายได้นอกภาค การเกษตร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-3,000 บาท	25 (35.21)	21 (29.58)	46 (64.79)
3,001 บาทขึ้นไป	16 (22.54)	9 (12.68)	25 (35.21)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 0.62$$

$$df = 1$$

$$\chi^2_{(1,0.05)} = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่าระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ระยะเวลาประสบ การณ์ด้านการ เกษตร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-25 ปี	23 (32.39)	18 (25.35)	41 (57.75)
26 ปีขึ้นไป	18 (25.35)	12 (16.90)	30 (42.25)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.18$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1 \quad \text{ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ}$$

4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 42 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในหมู่บ้าน	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-35 ปี	21 (29.58)	14 (19.72)	35 (49.30)
36 ปีขึ้นไป	20 (28.17)	6 (8.45)	36 (50.70)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.14$$

$$\chi^2 (1, 0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ทำการเกษตรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปาง ดะกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ทำการเกษตรในพื้นที่ศูนย์กับการปฏิบัติของ
เกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่
มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ระยะเวลาที่ทำการเกษตรในพื้นที่ศูนย์
ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่
เพาะปลูก

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาที่ทำการเกษตรในพื้นที่ศูนย์กับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มี ต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ระยะเวลาทำการ เกษตรในพื้นที่ ศูนย์	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
0-10 ปี	28 (39.44)	23 (32.39)	51 (71.83)
11-20 ปี	13 (18.31)	7 (9.86)	20 (28.17)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 0.60$$

$$\chi^2_{(1,0.05)} = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้ภาษาไทยมีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 44 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ฟังได้พูดได้	33 (46.48)	8 (11.27)	41 (57.75)
อ่านออกเขียนได้	8 (11.27)	22 (30.99)	30 (42.25)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ คิวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 20.57$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกของศูนย์กับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกของศูนย์กับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001สรุปได้ว่าการเป็นสมาชิกของศูนย์มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกของศูนย์กับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

การเป็นสมาชิก ของศูนย์	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่เป็น	40 (56.34)	13 (18.31)	53 (74.65)
เป็น	1 (1.41)	17 (23.94)	18 (25.32)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 26.92$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร การปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์หรือพัฒนาที่ดินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์หรือพัฒนาที่ดินมีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 46 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

การรับรู้ข่าวสาร การเกษตรทางโทร ทัศน์	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ได้รับ	23 (32.39)	14 (19.72)	37 (52.11)
อย่างน้อย 1 ครั้ง/ สัปดาห์	18 (25.35)	16 (22.54)	34 (47.89)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.62$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การรับรู้ข่าวสาร การเกษตรทางวิทยุ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ได้รับ	29 (40.85)	15 (21.13)	44 (61.97)
อย่างน้อย 1 ครั้ง/ สัปดาห์	12 (16.90)	15 (21.13)	27 (38.03)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.16$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การรับรู้ข่าวสาร การเกษตรทาง เอกสาร สิ่งพิมพ์	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ได้รับ	40 (56.34)	26 (36.62)	66 (92.96)
อย่างน้อย 1 ครั้ง/ สัปดาห์	1 (1.41)	4 (5.63)	5 (7.04)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 3.14$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การรับรู้ข่าวสาร การเกษตรทางเจ้า หน้าที่ศูนย์พัฒนา ที่ดิน	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ได้รับ	40 (56.34)	20 (28.17)	60 (84.50)
อย่างน้อย 1 ครั้ง/ สัปดาห์	1 (1.41)	10 (14.08)	11 (15.49)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 12.63$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

การรับรู้ข่าวสาร การเกษตรจากการ ประชุมเกษตรกร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ได้รับ	36 (50.70)	23 (32.39)	59 (83.10)
อย่างน้อย 1 ครั้ง/ สัปดาห์	5 (7.04)	7 (9.86)	12 (16.90)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.53$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหรือพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการพบปะกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า การพบปะกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีมีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดินด้านการเกษตรในรอบ 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือกรมพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปี	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่เคย	40 (56.34)	14 (19.72)	54 (76.06)
เคย	1 (1.41)	16 (22.54)	17 (23.94)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 24.64$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับความช่วยเหลือด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหรือกรมพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับความช่วยเหลือด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหรือกรมพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า การได้รับความช่วยเหลือด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหรือกรมพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปี มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 48 ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับความช่วยเหลือด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหรือกรมพัฒนาที่ดิน ในรอบ 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

การได้รับความช่วยเหลือด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์พัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปี	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่เคย	41 (57.75)	19 (26.76)	60 (84.51)
เคย	0 (0.00)	11 (15.49)	21 (29.58)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 17.78$$

$$\chi^2_{(1,0.05)} = 3.84$$

$$df = 1$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า การเข้ารับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำมีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

การเข้ารับการฝึก อบรมด้านการ อนุรักษ์ดินและน้ำ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่เคย	35 (49.30)	10 (14.08)	45 (63.38)
เคย	6 (8.45)	20 (28.17)	26 (36.62)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 20.21$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งผู้นำทางสังคมกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งผู้นำทางสังคมกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ตำแหน่งผู้นำทางสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 50 ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งผู้นำทางสังคมกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตำแหน่งผู้นำทางสังคม	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่มี	30 (42.25)	21 (29.58)	51 (71.83)
กรรมการหมู่บ้าน	4 (5.63)	4 (5.63)	8 (11.27)
หมอดินอาสา	1 (1.41)	2 (2.82)	3 (4.23)
อื่นๆ	6 (8.45)	3 (4.23)	9 (12.68)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 1.25$$

$$\chi^2_{(3,0.05)} = 7.82$$

$$df = 3 \quad \text{ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ}$$

4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูกกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูกกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 51 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูกกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูก	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ร่วน	29 (40.85)	14 (19.72)	43 (60.56)
ร่วนปนทราย	11 (15.49)	15 (21.13)	26 (36.62)
เหนียว	1 (1.41)	1 (1.41)	2 (2.82)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 5.45$$

$$\chi^2 (2, 0.05) = 5.99$$

$$df = 2$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตรมีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 52 ความสัมพันธ์ระหว่างความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตรกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตร	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
น้อย 0- 15%	11 (15.49)	8 (11.27)	19 (26.76)
ปานกลาง 16-30%	19 (26.76)	21 (29.58)	40 (56.34)
มาก 31%ขึ้นไป	11 (15.49)	1 (1.41)	12 (16.90)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(คำนวณ)} = 7.38$$

$$\chi^2_{(1,0.05)} = 3.84$$

$$df = 1$$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปี การปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า จำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปี มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 53 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปีกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

จำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปี	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
1 ครั้ง	20 (28.17)	0 (0.00)	20 (28.17)
2 ครั้ง	10 (14.08)	11 (15.49)	21 (29.58)
3 ครั้ง	11 (15.49)	19 (26.76)	30 (42.25)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2_{(จำนวน)} = 20.98$$

$$df = 2$$

$$\chi^2_{(2,0.05)} = 5.99$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชนิดพืชที่ทำการเพาะปลูกกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชนิดพืชที่ทำการเพาะปลูกกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า จำนวนชนิดพืชที่ทำการเพาะปลูกไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 54 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชนิดพืชที่ทำการเพาะปลูกกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

จำนวนชนิดพืชที่ปลูก	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
1 ชนิด	9 (12.68)	3 (4.23)	12 (16.90)
2 ชนิด	17 (23.94)	9 (12.68)	26 (36.62)
3 ชนิดขึ้นไป	15 (21.13)	18 (25.35)	33 (46.48)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 4.13$$

$$\chi^2 (2, 0.05) = 5.99$$

$$df = 2 \quad \text{ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ}$$

4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าแหล่งน้ำจากชลประทานหรือบ่อที่สร้างจากรัฐ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สรุปได้ว่า การใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำจากชลประทานหรือบ่อที่สร้างจากรัฐมีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 55 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

แหล่งน้ำชล ประทานหรือบ่อ จากหน่วยงานของ รัฐ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ใช้	33 (46.48)	10 (14.08)	43 (60.56)
ใช้	8 (11.27)	20 (28.17)	28 (39.44)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 16.13$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

แหล่งน้ำตาม ธรรมชาติ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ใช้	8 (11.27)	3 (4.23)	11 (15.49)
ใช้	33 (46.48)	27 (38.03)	60 (84.51)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.12$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แหล่งน้ำจอบใน ไร่นาที่สร้างเอง	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
ไม่ใช้	26 (36.62)	17 (23.94)	43 (60.56)
ใช้	15 (21.13)	13 (18.31)	28 (39.44)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 0.33$$

$$df = 1$$

$$\chi^2 (1,0.05) = 3.84$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก โดยวิธีการหาค่า Chi-Square พบว่าไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ดินและน้ำไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ตารางที่ 56 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ดินและน้ำกับการปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่เพาะปลูก

ความรู้ความเข้าใจ ในการอนุรักษ์ดิน และน้ำ	ระดับการปฏิบัติ		รวม
	น้อย	มาก	
น้อย	27 (38.03)	15 (21.13)	42 (59.15)
มาก	14 (19.72)	15 (21.13)	29 (40.85)
รวม	41 (57.75)	30 (42.25)	71 (100.00)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

$$\chi^2 (\text{คำนวณ}) = 1.80$$

$$\chi^2 (2,0.05) = 3.84$$

$$df = 1$$

ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 57 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ(ปัจจัยต่างๆ)กับตัวแปรตาม(การปฏิบัติของเกษตรกรที่มีต่อระบบในการอนุรักษ์ดินและน้ำ)

ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยต่างๆ)	χ^2 (คำนวณ)	df	χ^2 (ตาราง)	สรุปผล
1. ชนเผ่า	34.32	2	5.99	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
2. ศาสนา	3.21	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
3. อายุ	2.52	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
4. เพศ	0.16	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
5. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน	0.09	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
6. รายได้จากการเกษตร	12.19	3	7.82	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01
7. รายได้นอกภาคการเกษตร	6.73	3	7.82	ไม่มีนัยสำคัญ
8. ระดับการศึกษา	4.74	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
9. หมู่บ้าน	34.32	2	5.99	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
10. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	2.52	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
11. จำนวนแรงงานด้านการเกษตร	4.60	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
12. ระยะเวลาประสบการณ์ด้านการเกษตร	1.85	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
13. ระยะเวลาที่ทำการเกษตรในพื้นที่ศูนย์ฯ	0.60	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
14. ขนาดพื้นที่ทำการเกษตร	0.51	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
15. ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	20.57	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
16. สถานะภาพตำแหน่งผู้นำทางสังคม	1.23	3	7.82	ไม่มีนัยสำคัญ
17. สถานะภาพการเป็นสมาชิกของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางคะ	26.92	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

ตัวแปรอิสระ(ปัจจัยต่างๆ)	χ^2 (คำนวณ)	df	χ^2 (ตาราง)	สรุปผล
19 การรับรู้ข่าวสารด้านการเกษตร				
- โทรทัศน์	0.62	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
- วิทยุ	3.16	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือพัฒนาที่ดิน	12.63	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
- เอกสาร สิ่งพิมพ์	3.14	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
- การประชุมหรืออบรมเกษตรกร	1.53	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
20. การติดต่อด้านการเกษตรกับเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา	24.64	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
21. การได้รับความช่วยเหลือด้านการเกษตรจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯหรือพัฒนาที่ดินในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา	17.79	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
22. การเข้ารับ การฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ	20.21	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
23. ลักษณะดินในพื้นที่เพาะปลูก	5.45	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
24 ความลาดเทของพื้นที่ทำการเกษตร	7.38	2	5.99	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05
25. จำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชใน 1 ปี	20.98	2	5.99	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
26. จำนวนชนิดพืชที่ปลูก	413	2	5.99	ไม่มีนัยสำคัญ
27. การใช้ประโยชน์จากพื้นที่แหล่งน้ำ				
- น้ำชลประทานหรือบ่อน้ำจากหน่วยงานต่างๆ	16.13	1	3.84	มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001
- บ่อน้ำในไร่นาที่สร้างเอง	0.33	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
- แหล่งน้ำธรรมชาติ	1.12	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ
28.ความรู้ความเข้าใจในระบบและวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำ	1.80	1	3.84	ไม่มีนัยสำคัญ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร เกี่ยวกับการปลูกพืชในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

5.1 ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกพืชในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการตลาด ราคาของผลผลิตต่ำ ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ และขาดการเข้ามาดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ขาดความรู้ในวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างถูกต้อง ที่ดินไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของตนเอง ขาดเมล็ดพันธุ์และกล้าพันธุ์ ขาดเงินในการลงทุนต้องทำการกู้ยืม ขาดแคลนน้ำ ดินเสื่อมสภาพ เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก

ตารางที่ 58 ปัญหา อุปสรรคของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกพืชในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

ปัญหา อุปสรรค	หมู่บ้าน						เกษตรกรตัวอย่าง	
	ขุนสาว		แม่แพะ		บวกจัน		ทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ขาดความรู้ในวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำ	20	64.52	5	23.81	13	68.42	38	53.52
2. ขาดเงินทุน	20	64.52	15	71.43	15	78.95	50	70.42
3. ที่ดินไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของตนเอง	25	80.65	14	66.67	17	89.47	56	78.87
4. ราคาของผลผลิตต่ำไม่ได้กำไร	15	48.39	15	71.43	12	63.16	42	59.15
5. ขาดการดูแลจากเจ้าหน้าที่	20	64.52	10	47.62	17	89.47	47	66.20
6. ขาดเมล็ดพันธุ์และกล้าพันธุ์	20	64.52	8	38.10	15	78.95	43	60.56
7. ขาดเงินทุน	25	80.65	12	57.4	15	78.95	52	73.24
8. ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก	0	0.00	0	0.00	2	10.53	2	2.82

ปัญหา อุปสรรค	หมู่บ้าน						เกษตรกรตัวอย่าง	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวkJัน		ทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. การคมนาคมขนส่ง ไม่สะดวก	15	48.39	14	66.67	0	0.00	29	40.85
10. แรงงานไม่พอเพียง	7	22.58	12	57.14	5	23.81	24	33.80
11. ดินเสื่อมสภาพ	0	0.00	0	0.00	3	15.79	3	4.23

5.2 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกพืชในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ มีดังนี้ เพิ่มราคาผลผลิต จ่ายเงินค่าผลผลิตตามกำหนด ต้องการเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์และกล้าพันธุ์ มีการฝึกอบรมเกษตรกร ขยายพื้นที่ทำกินให้เกษตรกร ปรับปรุงสภาพดิน

ตารางที่ 59 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกพืชในระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

ข้อเสนอแนะ	หมู่บ้าน						เกษตรกรตัวอย่าง	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวkJัน		ทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 ต้องการเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง	25	80.65	10	47.62	17	89.47	52	73.24
2. เพิ่มราคาผลผลิต	5	16.13	14	66.67	8	42.11	27	38.03
3. จ่ายเงินค่าผลผลิตตามกำหนด	0	0.00	11	52.38	3	15.79	14	19.72
4. แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์และกล้าพันธุ์	22	70.97	14	66.67	14	73.68	50	70.42

ข้อเสนอแนะ	หมู่บ้าน						เกษตรกรตัวอย่าง	
	ขุนสาบ		แม่แพะ		บวักจัน		ทั้งหมด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. มีการฝึกอบรม เกษตรกร	2	6.45	7	33.33	2	10.53	11	15.49
6. ปรับปรุงสภาพดิน	0	0.00	0	0.00	2	10.53	2	2.82
7. ขยายพื้นที่ทำกิน	0	0.00	5	23.81	0	0.00	5	7.04

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved